

21 Σεπτεμβρίου, 1992

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Γ. Π. ΣΥΚΟΠΕΤΡΙΤΗΣ & ΥΙΟΙ ΛΤΔ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 940/88).

Φορολογία — Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμος του 1980 (Ν. 24/80), όπως τροποποιήθηκε — Άρθρο 17 — Περιεχόμενο ρυθμίσεως και εφαρμογή της στη συγκεκριμένη περίπτωση.

5 Διοικητικό Δίκαιο — Γενικές Αρχές — Η αρχή του estoppel — Δεν μπορεί να απαλλάξει τη διοίκηση από την υποχρέωσή της να εφαρμόσει το νόμο στις περιπτώσεις δέσμιας αρμοδιότητας.

10 Η αιτήτρια στράφηκε με την προσφυγή κατά των φορολογιών ακίνητης ιδιοκτησίας της για τα έτη 1980-1987. Το βασικό θέμα προς απόφαση ήταν η επιβάρυνση τόκου 9% ετησίως που επιβλήθηκε στην αιτήτρια.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

20 1. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 17 του περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμου του 1980 (Ν. 24/80), όπως τροποποιήθηκε, η επιβολή τόκου γίνεται για τη μη έγκαιρη καταβολή φόρου και εισπράττεται από την ημερομηνία κατά την οποία οφείλεται ο φόρος, που είναι η 1 Οκτωβρίου εκάστου φορολογικού έτους.

25 2. Η αιτήτρια προέβη σε δική της εκτίμηση και κατέβαλε τους φόρους με βάση την εκτίμησή της αυτή, όμως, παρά τις πρόνοιες του Άρθρου 5(1) του Νόμου, περί βεβαίωσης της

φορολογίας επί της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας το ταχύτερο, ο καθ' ου η αίτηση, δυνάμει των προνοιών του Άρθρου 13(1), δύναται καθ' οιονδήποτε χρόνο εντός 6 ετών από της ημερομηνίας που ο φόρος κατέστη πληρωτέος, να αναθεωρήσει το ποσό της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας και το ποσό του φόρου και αυτό έπραξε στην προκειμένη περίπτωση και είναι σε αυτό το στάδιο που έγινε η εκτίμηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας δυνάμει του Άρθρου 6, ενώ η αρχική πληρωμή του φόρου έγινε με βάση την αξία που υπολογίστηκε από την αιτήτρια δυνάμει του Άρθρου 13(1). 5 10

Όταν εξακριβώθηκε η μεγαλύτερη αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας από αυτήν που δηλώθηκε από την αιτήτρια, τότε διακριβώθηκε ο ακριβής φόρος που έπρεπε να πληρωθεί και κατ' επέκταση το υπόλοιπο του φόρου που η αιτήτρια όφειλε. Αυτό το αναθεωρημένο ποσό του φόρου θεωρείται από το νόμο ότι κατέστη πληρωτέο την 1 Οκτωβρίου του φορολογικού έτους αναφορικά με το οποίο επιβλήθηκε. Η οποιαδήποτε λανθασμένη εκτίμηση από μέρος του ιδιοκτήτη ακίνητης ιδιοκτησίας δεν μετατοπίζει την οφειλή σε μεταγενέστερο χρόνο. Συνεπώς, οι αναθεωρημένοι φόροι που επιβλήθηκαν στην αιτήτρια ορθά θεωρήθηκε ότι δεν καταβλήθηκαν μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου, αναφορικά με το έτος που επιβλήθηκαν, και ορθά και νόμιμα επιβλήθηκε η επιβάρυνση του τόκου. Ο καθ' ου η αίτηση ενήργησε με βάση τις ρητές πρόνοιες του Νόμου και δεν ενήργησε καθ' υπέρβαση εξουσίας ή κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης. 15 20 25

Ο σχετικός Νόμος δεν απαλλάσσει την αιτήτρια από την πληρωμή τόκου σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 17, έστω και αν σημειωθεί καθυστέρηση στη βεβαίωση της φορολογίας. 30

3. Σε ό,τι αφορά τον ισχυρισμό ότι οι καθ' ων η αίτηση εμποδίζονται από του να ζητήσουν τις επίδικες επιβαρύνσεις, είναι ορθή η εισήγηση των καθ' ων η αίτηση ότι σε περιπτώσεις δέσμιας αρμοδιότητας, όπως είναι η παρούσα, η αρχή του estoppel δεν μπορεί να απαλλάξει τη διοίκηση από την υποχρέωσή της να εφαρμόσει το νόμο. 35 40

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον των φορολογιών ακίνητης ιδιοκτησίας των αιτητών για τα έτη 1980-1987, που τους
5 επιβλήθηκαν από το Διευθυντή Εσωτερικών Προσόδων, καθ' ου η αίτηση.

Κουκκίδου για Κακογιάννη, για τον αιτητή.

10 *Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τον καθ' ου η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

15 **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.:** Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Η προσφυγή αυτή στρέφεται εναντίον των φορολογιών ακίνητης ιδιοκτησίας της αιτήτριας εταιρείας για τα έτη 1980-1987, που της επιβλήθηκε από το
20 Διευθυντή Εσωτερικών Προσόδων, καθ' ου η αίτηση.

Η αιτήτρια υπόβαλλε κατά καιρούς δηλώσεις ακίνητης ιδιοκτησίας και κατέβαλε εμπρόθεσμα, σύμφωνα με δική της εκτίμηση της αξίας της ακίνητης της περιουσίας, το ανάλογο ποσό φόρου που οφείλετο σύμφωνα με τη δική
25 της δήλωση.

Στις 29.4.87 ο καθ' ου η αίτηση απέστειλε στην αιτήτρια ειδοποιήσεις επιβολής φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας για τα έτη 1980 και 1981 στο έντυπο I.R.308, με τις οποίες
30 την πληροφορούσε ότι, με βάση τη δική του εκτίμηση, προέκυπτε επιπρόσθετο ποσό φόρου £808,43 για το 1980 και £691,28 για το 1981 και ότι επιβállετο, επίσης, επιβάρυνση τόκου προς 9% ετησίως από την 1.6.1981 για το έτος 1980 και από την 1.10.1981 για το έτος 1981.

35 Στις 21.5.87 η αιτήτρια υπέβαλε ένσταση μέσω των λογιστών της, στην οποία ανέφερε ότι, κατά τη γνώμη της, δεν μπορούσε να γίνει αναθεώρηση της φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας για το έτος 1980 μετά τις 30.9.86,
40 καθότι πέρασαν 6 χρόνια από την ημέρα που ο φόρος ήταν πληρωτέος, δηλαδή στις 30.9.80, όπως προνοείται από τον περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμο του

1980 (Ν. 24/80), άσχετα αν οι νομοθεσίες που ακολούθησαν έδωσαν παράταση για την καταβολή του φόρου για το έτος 1980, και ότι θεωρούσαν την χρέωση τόκων παράνομη και άδικη επειδή η καθυστέρηση στην αναθεώρηση των φορολογιών για τα έτη 1980 και 1981 οφείλετο σε λάθος και/ή παράλειψη του καθ' ου η αίτηση. 5

Στις 16.3.88 ο καθ' ου η αίτηση απέστειλε στην αιτήτρια ειδοποιήσεις επιβολής φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας για τα έτη 1982 μέχρι 1987, με τις οποίες την πληροφορούσε για το επιπρόσθετο ποσό φόρου που προέκυπτε με βάση τη δική του εκτίμηση και ότι επιβάλλετο επιβάρυνση τόκου προς 9% ετησίως από την 1.10.82 για το έτος 1982, από την 1.10.83 για το έτος 1983, από την 1.10.84 για το έτος 1984, από την 1.10.85 για το έτος 1985, από την 1.10.86 για το έτος 1986 και από την 1.10.87 για το έτος 1987. 10 15

Στις 6.4.88 η αιτήτρια υπέβαλε ένσταση, μέσω των λογιστών της, στις φορολογίες αυτές, στην οποία ανέφερε ότι θεωρεί τη χρέωση τόκων παράνομη και άδικη, επειδή η καθυστέρηση στην αναθεώρηση των φορολογιών για τα έτη αυτά οφείλετο σε λάθος ή παράλειψη του καθ' ου η αίτηση. 20

Ο καθ' ου η αίτηση με επιστολή του, ημερ. 22.9.88, πληροφορούσε τους αιτητές ότι ορθά επιβλήθηκε τόκος προς 9%, γιατί στο άρθρο 17, του περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμου του 1980 (Ν. 24/80), προνοείται καθαρά η πληρωμή τόκου όταν η καταβολή του φόρου δεν γίνεται έγκαιρα και τους απέστειλε ειδοποιήσεις επιβολής φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας με κώδικα 4. 25 30

Το βασικό θέμα που εγείρεται στην προσφυγή αυτή είναι η επιβάρυνση τόκου 9% ετησίως που επιβλήθηκε στην αιτήτρια. Στην ουσία παραμένει σε εκκρεμότητα μόνο το θέμα του τόκου, γιατί στο μεταξύ ο φόρος που επιβλήθηκε πληρώθηκε. 35 40

Είναι ισχυρισμός της αιτήτριας ότι η επιβολή, από τον καθ' ου η αίτηση, τόκου προς 9% το χρόνο πάνω στα ποσά του πληρωτέου φόρου, με βάση την αναθεωρημένη από

- αυτόν αξία της ακίνητης περιουσίας της αιτήτριας, έγινε καθ' υπέρβαση και/ή κατάχρηση εξουσίας και/ή ότι οι πράξεις και/ή ενέργειές του είναι αντίθετες με τα άρθρα 5, 13 και 17 του περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμου (Ν. 24/80), και/ή ότι κατέληξε σε παράλογη και/ή αδικαιολόγητη απόφαση.

- Επίσης ότι η καθυστέρηση στην αναθεώρηση και/ή βεβαίωση των φορολογιών ακίνητης ιδιοκτησίας που επέβαλε ο καθ' ου η αίτηση στην αιτήτρια για τα έτη 1980-1987, και των δυο συμπεριλαμβανομένων, οφείλεται σε λάθος και/ή παράλειψη του καθ' ου η αίτηση, καθότι η αιτήτρια υπέβαλε έγκαιρα τις σχετικές δηλώσεις της και επομένως η χρέωση τόκων προς 9% το χρόνο, είναι παράνομη και/ή άδικη και/ή αδικαιολόγητη και/ή αυθαίρετη και/ή οι πράξεις των καθ' ων η αίτηση είναι αντίθετες προς την έννοια της χρηστής διοίκησης.

- Περαιτέρω, είναι η εισήγηση της αιτήτριας ότι, εφόσον ο επιπρόσθετος φόρος εισπράχθηκε χωρίς να εισπραχθεί ούτε ο τόκος προς 9% το χρόνο ούτε η πρόσθετη επιβάρυνση, οι καθ' ων η αίτηση εμποδίζοντο από του να ζητήσουν τις πιο πάνω επιβαρύνσεις, γιατί αποποιήθηκαν του δικαιώματός τους να το πράξουν.

- Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση εισηγήθηκε πως στην παρούσα υπόθεση δεν υπήρξε έγκαιρη καταβολή του φόρου, γιατί η αιτήτρια έκαμνε τις δηλώσεις της βασιζόμενη πάνω σε λανθασμένες εκτιμήσεις. Η ορθότητα της αξίας της περιουσίας δεν εξακριβώθηκε παρά μόνο το 1987 και 1988, δηλαδή εντός των χρονικών πλαισίων που θέτει ο νόμος για την καταβολή του φόρου όταν έγινε η εκτίμηση από μέρους των καθ' ων η αίτηση.

- Όσον αφορά το παράπονο για καθυστέρηση από μέρους του Εφόρου να βεβαιώσει τις σχετικές φορολογίες, ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι στο νόμο δεν υπάρχει καμιά πρόνοια που να δικαιολογεί την καθυστερημένη καταβολή φόρου και να την απαλλάσσει από την εφαρμογή του άρθρου 17. Εφόσον για οποιοδήποτε λόγο ο ορθός φόρος δεν έχει πληρωθεί μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του έτους αναφορικά προς το οποίο επεβλήθη, επιβάλλεται τόκος πάνω στο

απλήρωτο ποσό προς 9% ετησίως από την 1 Οκτωβρίου μέχρι την ημερομηνία πληρωμής.

Επίσης, με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 17, ανέφερε πως ο τόκος εισπράττεται από την ημερομηνία κατά την οποία "οφείλεται ο τόκος", που πρέπει να καταβληθεί μέχρι την 31 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους. Εξυπακούεται ότι η ημερομηνία κατά την οποία οφείλεται, είναι η επόμενη ημέρα, δηλαδή η 1 Οκτωβρίου.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι ο καθ' ου η αίτηση αποποιήθηκε του δικαιώματος να εισπράξει τις επιβαρύνσεις και συνεπώς εμποδίζεται από του να τις ζητήσει, είναι η εισηγήσή του ότι δεν ευσταθεί, διότι η αιτήτρια εταιρεία είχε πληροφορηθεί προφορικά ότι η εισπραξη του φόρου εγένετο με επιφύλαξη όσον αφορά την απαίτηση των φορολογικών αρχών για εισπραξη του τόκου και της πρόσθετης επιβάρυνσης, αν το νομοσχέδιο που εκκρεμούσε δεν εψηφίζετο σε νόμο. Εξάλλου, στις περιπτώσεις δέσμιας αρμοδιότητας, όπως είναι η παρούσα, η αρχή του estoppel δεν μπορεί να απαλλάξει τη διοίκηση από την υποχρέωσή της να εφαρμόσει το νόμο (βλ. Δαγτόγλου, "Γενικό Διοικητικό Δίκαιο", β' έκδοση σελ. 133-134).

Έχω την άποψη πως όλες οι εισηγήσεις του δικηγόρου των καθ' ων η αίτηση είναι ορθές. Το άρθρο 17 του περι Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμου του 1980 (Ν. 24/80), όπως τροποποιήθηκε, προβλέπει:

"17(1) Εάν ο φόρος δεν καταβληθή μέχρι της 30ης Σεπτεμβρίου του έτους αναφορικός προς το οποίον επεβλήθη, ούτος εισπράττεται μετά τόκου, από της ημερομηνίας κατά την οποίαν οφείλεται ο φόρος, προς εννέα τοις εκατόν ετησίως και αι διατάξεις του παρόντος Νόμου αι αφορώσαι εις την εισπραξιν του φόρου εφαρμόζονται διά την εισπραξιν του ποσού τούτου."

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του πιο πάνω άρθρου η επιβολή τόκου γίνεται για τη μη έγκαιρη καταβολή φόρου και εισπράττεται από την ημερομηνία κατά την οποία οφείλεται ο φόρος, που είναι η 1 Οκτωβρίου εκάστου

φορολογικού έτους.

5 Η αιτήτρια προέβη σε δική της εκτίμηση και κατέβαλε τους φόρους με βάση την εκτίμησή της αυτή, όμως, παρά τις πρόνοιες του άρθρου 5(1) του Νόμου, περί βεβαίωσης της φορολογίας επί της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας το ταχύτερο, ο καθ' ου η αίτηση, δυνάμει των προνοιών του άρθρου 13(1), δύναται καθ' οιονδήποτε χρόνο εντός 6 ετών από της ημερομηνίας που ο φόρος κατέστη 10 πληρωτέος, να αναθεωρήσει το ποσό της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας και το ποσό του φόρου και αυτό έπραξε στην προκειμένη περίπτωση και είναι σε αυτό το στάδιο που έγινε η εκτίμηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας δυνάμει του άρθρου 6, ενώ η αρχική πληρωμή 15 του φόρου έγινε με βάση την αξία που υπολογίστηκε από την αιτήτρια δυνάμει του άρθρου 13(1).

20 Συνεπώς, όταν εξακριβώθηκε η μεγαλύτερη αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας από αυτήν που δηλώθηκε από την αιτήτρια, τότε διακριβώθηκε ο ακριβής φόρος που έπρεπε να πληρωθεί και κατ' επέκταση το υπόλοιπο του φόρου που η αιτήτρια ώφειλε. Αυτό το αναθεωρημένο ποσό του φόρου θεωρείται από το νόμο ότι κατέστη πληρωτέο την 1 Οκτωβρίου του φορολογικού έτους αναφορικά με το 25 οποίο επιβλήθηκε. Η οποιαδήποτε λανθασμένη εκτίμηση από μέρους του ιδιοκτήτη ακίνητης ιδιοκτησίας δεν μετατοπίζει την οφειλή σε μεταγενέστερο χρόνο. Συνεπώς, η αναθεωρημένοι φόροι που επιβλήθηκαν στην αιτήτρια ορθά θεωρήθηκε ότι δεν καταβλήθηκαν μέχρι τις 30 30 Σεπτεμβρίου, αναφορικά με το έτος που επιβλήθηκαν και ορθά και νόμιμα επιβλήθηκε η επιβάρυνση του τόκου. Ο καθ' ου η αίτηση ενέργησε με βάση τις ρητές πρόνοιες του Νόμου και δεν ενέργησε καθ' υπέρβαση εξουσίας ή κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης. 35

Επίσης θα πρέπει να ειπωθεί πως, ο σχετικός Νόμος δεν απαλλάσσει την αιτήτρια από την πληρωμή τόκου σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 17, έστω και αν σημειωθεί καθυστέρηση στη βεβαίωση της φορολογίας. 40

Σε ό,τι αφορά τον ισχυρισμό ότι οι καθ' ων η αίτηση εμποδίζονται από του να ζητήσουν τις επίδικες επιβαρύνσεις, συμφωνώ με την εισήγηση του δικηγόρου

Χρυσστομής, Δ. Συκοπετρίτης & Υιώ Λτδ ν. Δημοκρατίας κ.α. (1992)

των καθ' ων η αίτηση, που παραθέτω πιο πάνω, και δεν έχω τίποτε να προσθέσω.

Κατά συνέπεια, η προσφυγή απορρίπτεται και η επίδικη πράξη επικυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα. 5

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.